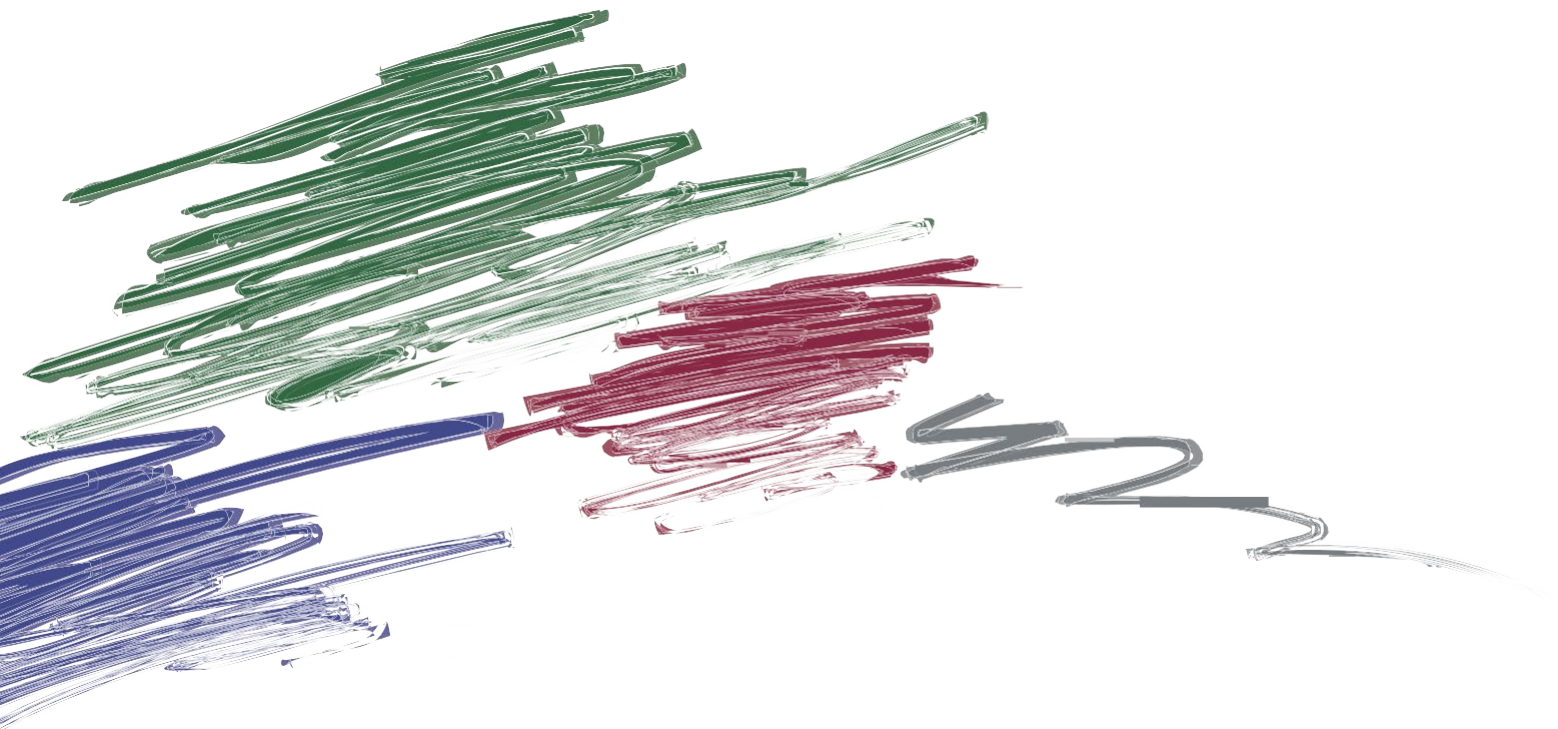

Bijlage 3 Groenstructuurplan_uitgangspuntennota

Dynamisch Werkboek

Bijlage bij het groenstructuur- en groenbeheerplan

Dynamisch Werkboek

Bijlage bij het groenstructuur- en groenbeheerplan

Opdrachtgever:

Naam: Provincie Noord-Brabant

Adres: Postbus 90151

Postcode, plaats: 5200 MC, 's-Hertogenbosch

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

Mossendamsdwarsweg 3

7470 AB Goor

Postbus 53

Tel.: 0547 26 35 15

Fax: 0547 26 33 15

e-mail: info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 4474

Datum: 14 juli 2011

Projectleider: Francien van Gils

Opgesteld: Francien van Gils

Opgesteld: Jos Koopmans

Opgesteld: Sijtse Jan Roeters

1. Kruidenrijke berm	8
2. Verkeerstrook en zichthoeken	10
3. Gazon	12
4. Ruigte	14
5. Struweel	16
6. Bomenrij	18
7. Singel	20
8. Bos	22
9. Houtwal	24
10. Haag	26
11. Watergang in eigendom	28
12. Watergang in eigendom van het waterschap	30
13. Poel en wadi	32
14. Natuurvriendelijke oever, kruidenrijk	34
15. Natuurvriendelijke oever met rietvegetatie	36
16. Faunavoorzieningen	38
17. Heidevegetatie	40
18. Heesterbeplanting	42
19. Solitaire boom en boomgroepen	44
20. Knotbomen	46
21. Vlinderrijke berm	48

1. KRUIDENRIJKE BERM/ SCHRAAL GRASLAND

Streefbeeld

Een kruidenrijke berm bestaat uit een grasvegetatie waarin wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke botanische waarde en variatie die behoort bij de bodemgesteldheid van zijn omgeving. De berm heeft tot en met juni een lang gewas waarin de meeste grassen en kruiden uit kunnen groeien tot en met het stadium van de zaadzetting. Het gewas van de vegetatie wordt afhankelijk van de bodem één tot twee keer per jaar gemaaid, waarna het maaisel wordt afgevoerd. De berm heeft in de winterperiode een korte vegetatie.

Locatie

De kruidenrijke berm kan worden toegepast als aanvulling op een mantel- of zoomvegetatie langs bosranden, maar kan ook worden toegepast als losstaand element. Tijdens de bloei geeft een kruidenrijke berm vanaf de weg gezien een zeer aantrekkelijk beeld.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het beheer bestaat uit het gefaseerd maaien en afvoeren van de kruidenvegetatie. Hierbij wordt ook rond de obstakels en bomen gemaaid. Bij zandbermen kan worden volstaan met minimaal één keer per jaar maaien en afvoeren in het najaar (augustus-november). Bij kleibermen moet minimaal twee keer per jaar worden gemaaid (in juli en zo laat mogelijk in het najaar). Het maaisel wordt minimaal één maal gekeerd en binnen 4 dagen afgevoerd. Bij de werkgang in de zomer krijgen de aanwezige zaden in het maaisel de kans uit te vallen op de bodem. De werkgang voor de winter dient om de grasmat opener te maken en verstikking te voorkomen.

Na de herfstperiode worden gevallen bladeren geruimd. Dit gebeurt in ieder geval direct na de val van de laatste bladeren.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Gedragscade Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Functionele randvoorwaarden

Er wordt gefaseerd gemaaid waarbij 10% van de vegetatie steeds blijft staan.

Er wordt voor de eerste keer gemaaid nadat 80% van de zaden zijn afgerijpt in de vegetatie.

Het maaisel wordt afgevoerd.

Ongewenste soorten, o.a. akkerdistel en Jacobskruiskruid mogen als individuele soort gemaaid worden in de periode voor 15 juni.

Na de herfst worden de gevallen bladeren van het element verwijderd.

Het element heeft in de winter een korte vegetatie.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Het maaien en afvoeren wordt uitgevoerd in een droge periode.

Binnen 0,50 meter van bomen wordt niet machinaal gemaaid.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Voormaaian van de obstakels, zonder deze te beschadigen.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.

De aanwezige verkeerstechnische voorzieningen zoals bebording zijn het gehele jaar schoon, heel en veilig.

Het element is vrij van zwerfvuil.

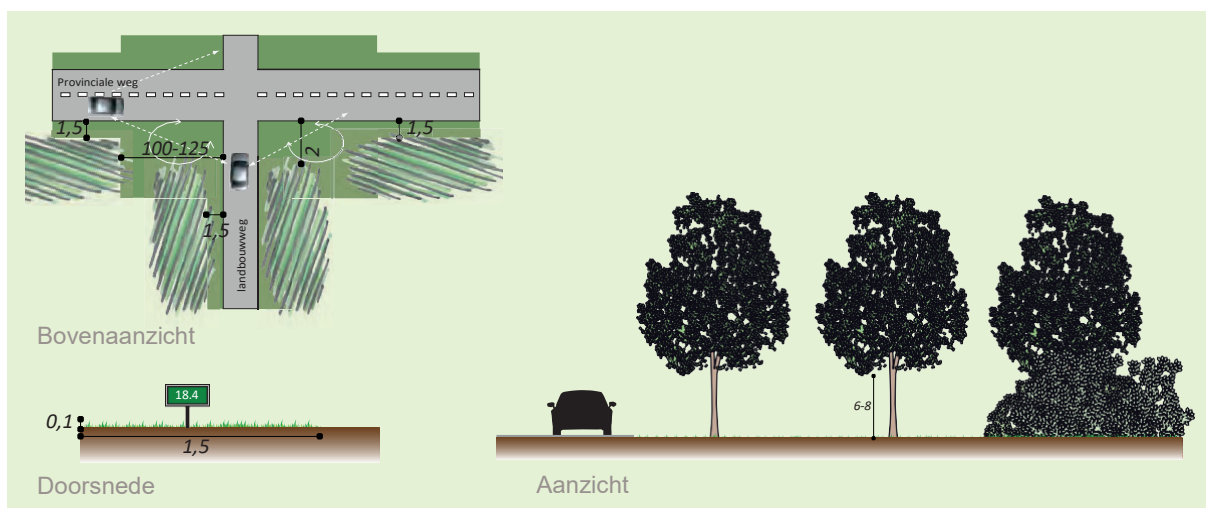
Referentiefoto

Kalender beheer bijzonder gras- riet- en hooilanden												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Zoogdieren												
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Insecten												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

2. VERKEERSTROOK, ZICHTHOEKEN INCL. ROTONDES

Streefbeeld

Een verkeerstrook is een groenelement dat bestaat uit een grazige vegetatie dat direct aan wegen of fietspaden grenst. De maximale breedte van het element is bij wegen 1,5 meter en bij fietspaden 0,5 meter. De verkeersstrook is een lijnvormig element. Daarnaast komt een verkeersstrook ook voor bij kruispunten van wegen. Het gaat hierbij om het zichtveld voor weggebruikers op kruisingen. De ruimte voor het vrij zicht wordt bepaald aan de hand van de maximum toegestane snelheid op de kruisende wegen. Voor provinciale wegen met een snelheid van 80 km/per uur is de voorkeur voor vrij zicht 100 meter en bij 100 km/per uur is dit 125 meter. Op een landbouwweg is de voorkeur voor vrij zicht 20 meter. De verkeersstrook kenmerkt zich door een kort gehouden grasvegetatie. Het element geeft het gehele jaar geen belemmering voor het run-off water van het wegdek. De begroeiing is nooit hoger dan 40 cm. In de verkeersstrook komen geen bomen voor. Hagen in de verkeerstrook en zichthoeken zijn nooit hoger 0,60 cm.

Locatie

De verkeersstrook biedt ruimte aan bebording langs de weg zoals hectometerpaaltjes en zorgt voor een goed zicht op de weg. Op kruispunten zorgt de verkeersstrook voor een goed overzicht van het kruispunt.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het beheer bestaat uit het intensief maaien en afvoeren van de vegetatie dat minimaal twee keer per jaar gebeurt. Hierbij wordt ook rond de obstakels gemaaid.

Technische randvoorwaarden

- Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
- Gedragscade Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.
- Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Functionele randvoorwaarden

Er wordt met voorkeur gemaaid met de maai-zuig combinatie.

Het maaisel wordt in één werkgang afgevoerd.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Het maaien en afvoeren wordt uitgevoerd in een droge periode.

Voor een goede afwatering van het wegdek (run-off water) wordt het element periodiek afgelaagd.

Hierbij wordt het vrijkomende materiaal afgevoerd.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Voormaaien van de obstakels, zonder deze te beschadigen.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.

De aanwezige verkeerstechnische voorzieningen zoals bebording zijn het gehele jaar schoon, heel en veilig.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

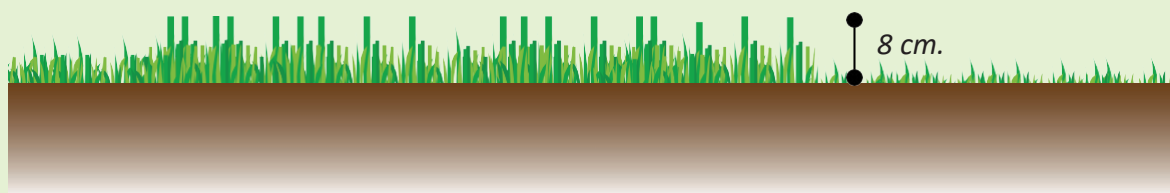
Kalender

Kalender beheer bijzonder gras- riet- en hooilanden												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Zoogdieren												
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Insecten												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

3. GAZON

Streefbeeld

Gazon is een korte grasvegetatie die voornamelijk uit gras bestaat. De vegetatie is nooit hoger dan 8 centimeter.

Impressie

Locatie

Gazon is een element dat vooral wordt toegepast binnen het stedelijk gebied en waar het cosmetisch is gewenst.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het gazon wordt ongeveer 20 keer per jaar gemaaid, zodat het gazon goed te betreden is. Het maaisel wordt niet afgevoerd (mulchen). Rond obstakels en bomen wordt 4 keer per jaar gemaaid. Na de herfst worden bladeren verwijderd.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.
Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Het gazon wordt ongeveer 20 keer per jaar gemaaid waarbij het maaisel niet wordt afgevoerd (mulchen).
Schade en/of uitval van de vegetatie wordt hersteld.
Kuilen en gaten worden opgevuld.
Bijmaaien van de obstakels.
Leeg maken van afvalbakken.

Cosmetische randvoorwaarden

De aanwezige recreatieve voorzieningen zoals banken, bebording en afvalbakken, zijn het gehele jaar schoon, heel, veilig en vrij van graffiti.

De grasmat heeft weinig beschadigingen en is goed gesloten.

Er zijn weinig uitwerpselen.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Er zijn weinig molshopen.

Er zijn weinig oneffenheden.

Referentiefoto

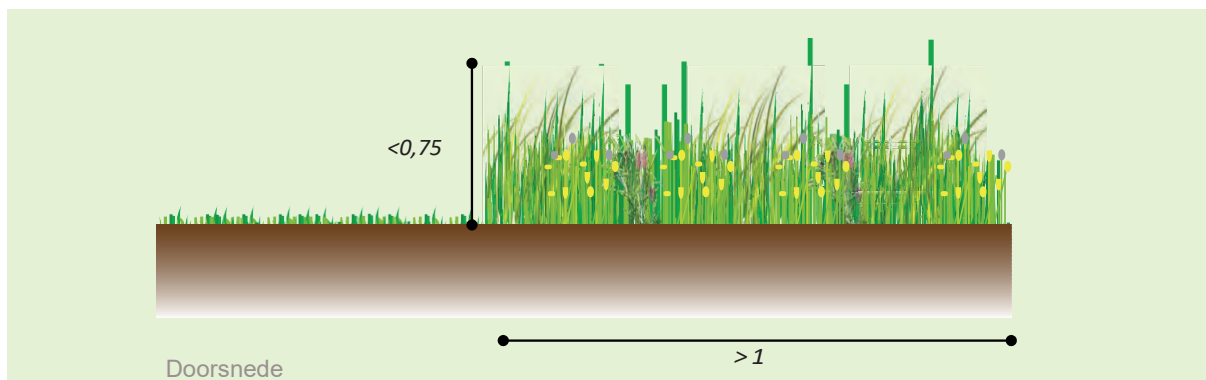
Kalender

Kalender beheer bijzonder gras- riet- en hooilanden													
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	
Zoogdieren													
Broedvogels													
Reptielen													
Amfibieën													
Insecten													
Vaatplanten													
Kwetsbare periode													

4. RUIGTE

Streefbeeld

Een ruigte wordt gevormd door een vegetatie van grassen en kruiden. Een ruigte is minimaal een meter breed. In een ruigte komen geen opgaande houtige gewassen voor. Om overwinterende insecten te bevoordelen wordt de ruigte op tijd gemaaid zodat er in de winter enige lengte blijft staan.

Locatie

De ruigte wordt toegepast als natuurlijke overgang van houtige gewassen naar grazige vegetaties. De ruigte wordt voornamelijk toegepast langs bosranden, singels en struwelen.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Maaien van 50% van de ruigtevegetatie met een frequentie van 1 keer per jaar. Het maaisel wordt minimaal één maal gekeerd en binnen 4 werkdagen afgevoerd. Bij deze werkgang krijgen de aanwezige zaden in het maaisel de kans uit te vallen op de bodem.

Technische randvoorwaarden

- Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
- Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.
- In de ruigte mogen geen houtige gewassen voorkomen.
- Gedragscodex Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

- De ruigte wordt in de maand augustus voor 50% gemaaid.
- Maaien en afvoeren gebeurt niet in de zelfde werkgang.
- Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.
- Houtige gewassen worden verwijderd.
- Ongewenste soorten, o.a. akkerdistel en Jacobskruiskruid mogen als individu worden bestreden door frequent te maaien.
- Bladeren worden niet uit de ruigte verwijderd.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

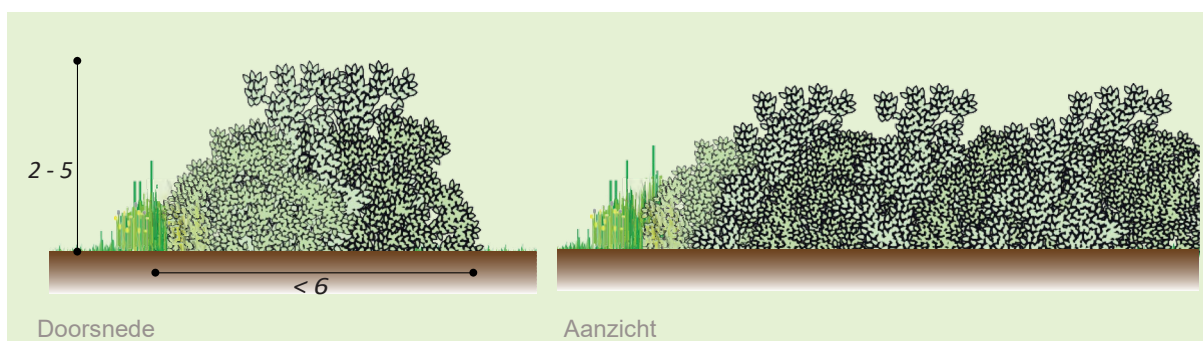
Kalender

Kalender beheer bijzonder gras- riet- en hooilanden												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Zoogdieren												
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Insecten												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

5. STRUWEEL

Streefbeeld

Een struweel kent uitsluitend een struikenlaag. Het struweel bestaat uitsluitend uit inheemse soorten zoals meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, boswilg, gele en rode kornoelje en gewone vlier. Het struweel kan zowel een zelfstandig lijnvormig element vormen als onderdeel uitmaken van een bosrand. Het struweel vormt in de zomer een ondoorzichtbare strook van beplanting. In de winter is deze door zijn bladverliezende soorten semitransparant. Waar de ruimte het toelaat kan een zoomvegetatie in de vorm van een ruigte een ecologische meerwaarde zijn voor het struweel. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van ruigte en een kruidenrijke berm. Het struweel vormt hierbij de mantel.

Locatie

Het struweel kan zowel een zelfstandig lijnvormig element vormen als onderdeel uitmaken van een bosrand. Waar de ruimte het toelaat vormt het struweel een grillige lijn met enkele openingen. De grillige rand en eventuele openingen zorgen voor een fraai wegbeeld vanaf de provinciale weg. Waar de ruimte het toelaat kan een zoomvegetatie een ecologische meerwaarde zijn voor het struweel. Hierbij kunnen de bermelementen “kruidenrijke berm” en “ruigte” als zoomvegetatie worden gebruikt. Het struweel vormt hierbij de mantel.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het struweel wordt eens per 3 jaar geïnspecteerd op het streefbeeld. Deze controle vindt plaats in de zomer. Aan de hand van de inspectie wordt bepaald of er ingegrepen moet worden in het struweel om te komen tot het streefbeeld. Tijdens de ingreep wordt niet meer verwijderd dan 30% van de opstand.

Omgevallen struiken, door storm of andere oorzaken, kunnen blijven liggen in het struweel. Als door het omvallen van de struiken hinder ontstaat voor het gebruik van aangrenzende elementen dan wordt de omgevallen struik in het geheel opgeruimd en afgevoerd.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscodes Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Dunningswerkzaamheden worden pas uitgevoerd als het element niet meer aan het streefbeeld voldoet.

Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem; de maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Natuurlijke aanpak. Met uitzondering van dunningen wordt zo weinig mogelijk ingegrepen. De beplanting kan zich dan zoveel mogelijk volgens de natuurlijke processen ontwikkelen.

Zoveel mogelijk gebruik maken van natuurlijke processen.

Ongewenste soorten periodiek verwijderen. Het gaat hierbij om soorten als Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop.

Het tak- en tophout mogen achterblijven in het element, stamhout afvoeren.

Er mogen geen boomvormers voorkomen.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventuele takkenrillen en hopen zo min mogelijk "in het zicht" leggen.

Laten liggen en staan van dood hout.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

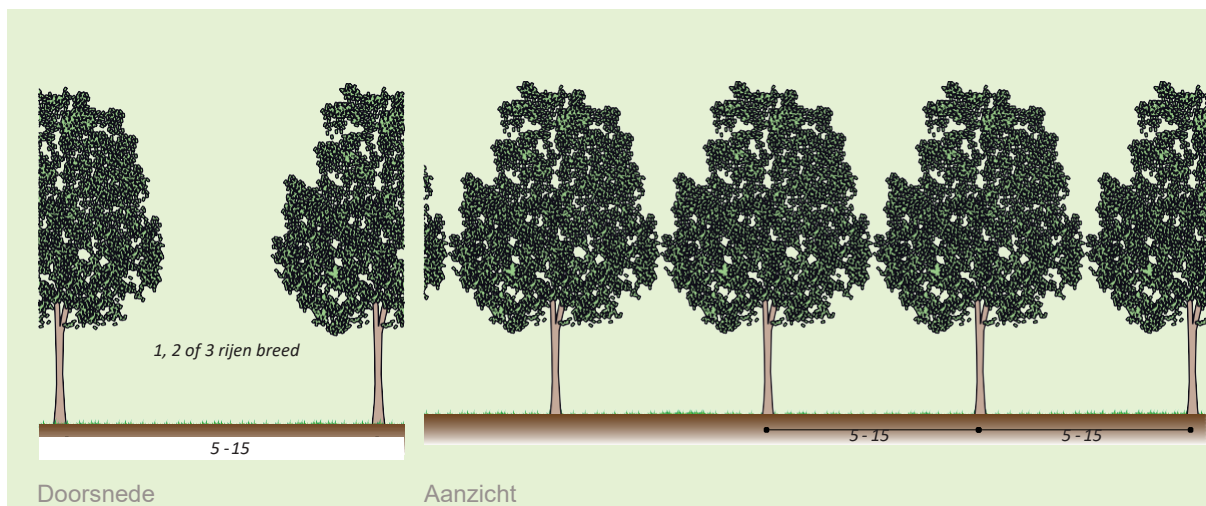
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

6. BOMENRIJ/ LAANBOMEN

Streefbeeld

Een bomenrij is een rij van meer dan 5 bomen die aaneengesloten in een rij staan enigszins parallel aan de weg. De bomen staan op een regelmatige plantafstand tussen de 5 en 15 meter van elkaar. Een bomenrij bestaat uit een, twee of drie rijen bomen. Een bomenrij bestaande uit meerdere rijen kan in verschillende plantverbanden worden aangeplant. De boomkronen mogen elkaar raken.

Locatie

Een bomenrij kan één of tweezijdig van de weg worden toegepast, bij tweezijdige toepassing wordt er een laan gevormd. De kracht van een bomenrij wordt versterkt door de continuïteit van plantafstand, leeftijd, wijze van opkronen, boomsoort, boomhoogte en plantafstand.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Elke 3 jaar wordt een VTA- controle uitgevoerd. Aan de hand van de uitkomsten van de VTA- controle worden verdere maatregelen genomen.

Afgevallen takken worden opgeruimd en afgevoerd.

Na de herfst worden de afgevallen bladeren verwijderd en afgevoerd.

Technische randvoorwaarden

Bomen moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden. Elke drie jaar (of eenmaal per jaar, afhankelijk van de gezondheid van de boom) wordt er een VTA- controle uitgevoerd op de bomen.

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Dood hout in de kruinen van bomen worden periodiek verwijderd.

Er mogen geen zieke, (half)dode en meer dan 50% beschadigde bomen staan.
 Wortels mogen de aanliggende verhardingen niet meer opdrukken dan 2 cm.
 Takvrije stam 6-8 meter.
 Het element wordt periodiek gesnoeid op kroonbezetting-, vorm- en reductie.
 Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Bomen moeten uit kunnen groeien tot hun natuurlijke habitus.
 Het tak- en tophout afvoeren.
 Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

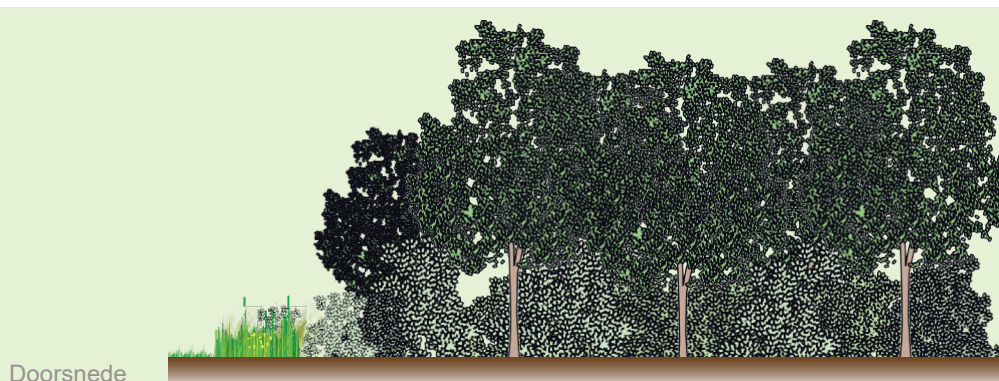
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

7. BOS

Streefbeeld

Het bos bestaat voor het grootste gedeelte uit bomen met een struiklaag. In het bos kunnen de bomen tot hun natuurlijke ouderdom doorgroeien. Het bos bestaat uit een kronendak dat zeer gevarieerd is in structuur. Hierbij gaat het erom dat het kronendak over het merendeel van het bos niet geheel gesloten is. Het bos krijgt hierdoor structuur waardoor er een gevarieerde opbouw is in de verschillende kroonetages. Het bos bestaat uit uitsluitend inheemse boom- en struiksoorten die passen bij de bodemgesteldheid. Het bos heeft een gevarieerde kruidenlaag. Het bos heeft aan de randen een geleidelijke overgang in de vorm van een mantel en zoom. Deze rand kan gecombineerd worden met de groenelementen 'singel', 'struweel' en 'Ruigte'.

Locatie

Het bos is een blokvormig element waarvan alleen de randen zichtbaar zijn vanaf de weg.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het beheer is er op gericht om met minimaal ingrijpen een stabiele beplanting met een gevarieerde structuur te verkrijgen.

Omgevallen bomen, door storm of andere oorzaken, moeten blijven liggen in het bos. Als door het omvallen van de bomen hinder ontstaat voor het gebruik van aangrenzende elementen dan wordt de omgevallen boom of bomen in het geheel opgeruimd en afgevoerd.

Technische randvoorwaarden

Bomen moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden.

Bomen in de randbeplanting moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden. Elke drie jaar (of eenmaal per jaar, afhankelijk van de gezondheid van de boom) wordt er een VTA-controle uitgevoerd op de bomen.

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscodes Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Dunningswerkzaamheden worden pas uitgevoerd als het element niet meer voldoet aan het streefbeeld.

Direct langs wegen of fietspaden mogen geen dode bomen staan of laag hangende takken zijn die gevaar op kunnen leveren voor de gebruikers.

Dood hout in de kruinen van bomen boven de wegen en fietspaden worden overal periodiek verwijderd.

Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Natuurlijke aanpak. Met uitzondering van dunningen wordt zo min mogelijk ingegrepen. De beplanting kan zich dan zoveel mogelijk volgens de natuurlijke processen ontwikkelen.

Ongewenste soorten periodiek verwijderen. Het gaat hierbij om soorten als Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop.

Het tak- en tophout mogen achterblijven in het bos, stamhout afvoeren.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventuele takkenrillen en hopen zo min mogelijk "in het zicht" leggen.

Laten liggen en staan van dood hout.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

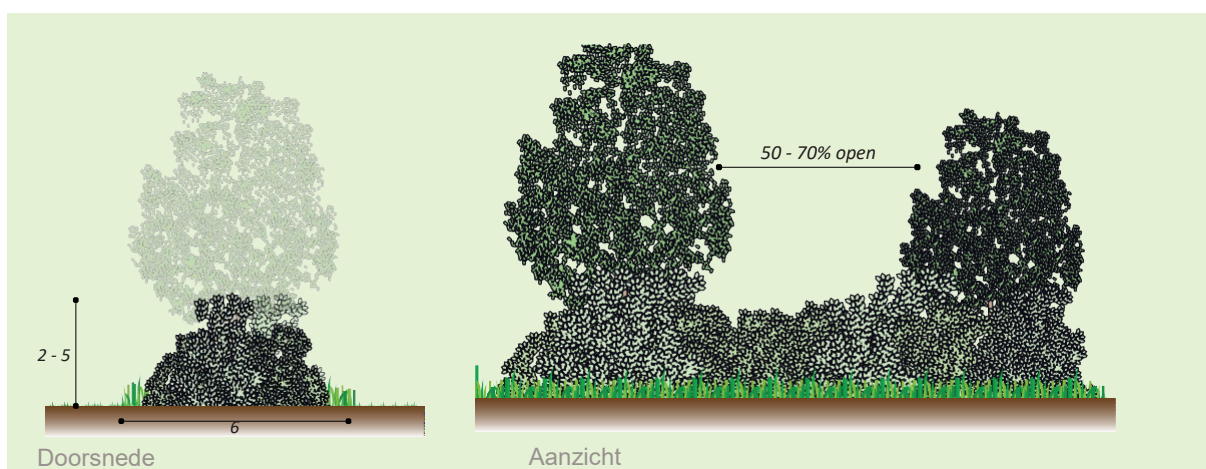
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

8. SINGEL

Streefbeeld

Een singel bestaat uit vooral struiken met daarin verspreid staand enkele bomen. Het heeft een gesloten opgaande begroeiing met een gesloten struiklaag en een half open boomlaag. De struiken en de bomen bestaan uitsluitend uit inheemse soorten als meidoorn, sleedoorn, Spaanse aak, hazelaar, zomereik, gewone es en els. De singel kan zowel een zelfstandig lijnvormig element vormen als onderdeel uitmaken van een bosrand. De singel vormt in de zomer een ondoorzichtige strook van beplanting. In de winter is deze door bladverliezende soorten semitransparant. Waar de ruimte het toelaat kan een zoomvegetatie een ecologische meerwaarde zijn voor de singel. Hierbij kunnen de groenelementen 'kruidenrijk hooiland' en 'Ruigte' als zoomvegetatie worden gebruikt. De singel vormt hierbij de mantel. De singel heeft een minimale breedte van 6 meter. In de singel kunnen bomen en struiken uitgroeien tot hun volwaardige habitus.

Locatie

De singel kan zowel een zelfstandig lijnvormig element vormen als onderdeel zijn van een bosrand. Waar de ruimte het toelaat vormt de singel een grillige lijn met enkele openingen. De grillige rand en eventuele openingen zorgen voor een fraai wegbeeld vanaf de provincialenweg.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

De singel wordt eens per 3 jaar, in de zomer, geïnspecteerd op het streefbeeld.

Aan de hand van de inspectie wordt bepaald of ingegrepen moet worden in de singel om te komen tot het streefbeeld.

Tijdens de ingreep wordt niet meer verwijderd dan 30% van de opstand. Het gaat hierbij vooral om de kroonbezetting van de boomvormers.

De kroonbezetting van de boomvormers mag niet meer zijn dan 50%.

Omgevallen bomen, door storm of andere oorzaken, moeten blijven liggen in de singel.

Als door het omvallen van bomen hinder ontstaat voor het gebruik van de aangrenzende elementen, wordt de omgevallen boom of bomen in het geheel opgeruimd en afgevoerd of verwerkt in rillen.

Technische randvoorwaarden

- Bomen moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden.
- Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
- Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.
- Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

- Dunningswerkzaamheden worden pas uitgevoerd als het element niet meer aan het streefbeeld voldoet.
- Direct langs wegen en fietspaden mogen geen dode bomen staan die gevaar op kunnen leveren voor de gebruikers.
- Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem; de maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.
- Natuurlijke aanpak. Met uitzondering van dunningen wordt zo weinig mogelijk ingegrepen. De beplanting kan zich dan zoveel mogelijk volgens de natuurlijke processen ontwikkelen.
- Ongewenste soorten periodiek verwijderen. Het gaat hierbij o.a. om soorten als Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop.
- Het tak- en top hout mogen achterblijven in het element, stamhout afvoeren.

Cosmetische randvoorwaarden

- Eventuele takkenrillen en hopen zo min mogelijk "in het zicht" leggen.
- Laten liggen en staan van dood hout.
- Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

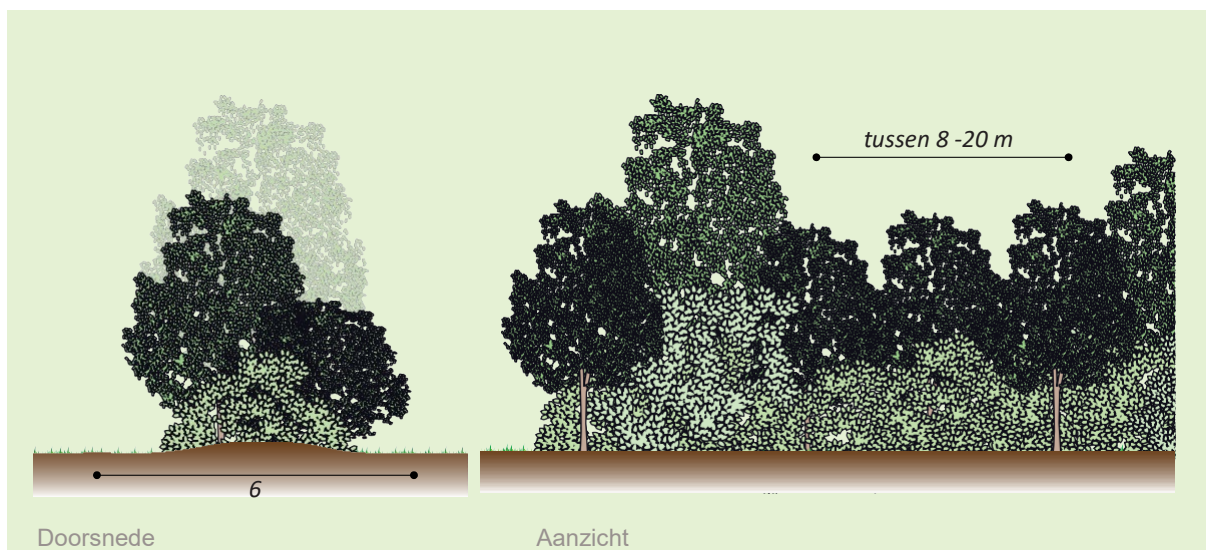
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

9. HOUTWAL

Streefbeeld

Een houtwal bestaat vooral uit bomen die periodiek worden afgezet en die de mogelijkheid hebben om weer uit te lopen. De uitgelopen bomen mogen niet dikker worden dan 15 cm doorsnede op borsthoogte. In de houtwal komen overstaanders voor die niet worden afgezet, maar door kunnen groeien tot hun volwaardige habitus. Deze overstaanders hebben onderling een minimale afstand van 8 meter en een maximale onderlinge afstand van 20 meter. Een houtwal bestaat uit inheemse boom- en struiksoorten die behoren bij de lokale bodem en waterhuishouding.

Locatie

De houtwal kan zowel een zelfstandig lijnvormig element vormen als onderdeel zijn van een bosrand. Waar de ruimte het toelaat vormt de houtwal een grillige lijn met enkele openingen. De grillige rand en eventuele openingen zorgen voor een fraai wegbeeld vanaf de provincialenweg.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

De houtwal wordt eens per 2 jaar geïnspecteerd op het streefbeeld. Deze controle vindt plaats in de zomer.

Aan de hand van de inspectie wordt bepaald of ingegrepen moet worden in de houtwal om te komen tot het streefbeeld.

Tijdens de ingreep worden de uitgelopen bomen weer teruggezet tot minimaal 25 centimeter en maximaal 50 centimeter hoogte.

Technische randvoorwaarden

Bomen moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden.

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Werkzaamheden worden pas uitgevoerd als het element niet meer aan het streefbeeld voldoet. Direct langs wegen en fietspaden mogen geen dode bomen staan die gevaar op kunnen leveren voor de gebruikers.

Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem; de maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Natuurlijke aanpak. Met uitzondering van dunningen wordt zo weinig mogelijk ingegrepen. De beplanting kan zich dan zoveel mogelijk volgens de natuurlijke processen ontwikkelen.

In een overbruggingsperiode tot het afzetten van de vegetatie wordt de opstand gedund om de groei te bevorderen.

Ongewenste soorten periodiek verwijderen. Het gaat hierbij om soorten als Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop.

Het tak- en tophout mogen achterblijven in het element, stamhout afvoeren.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventuele takkenrillen en hopen zo min mogelijk "in het zicht" leggen.

Laten liggen en staan van dood hout.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

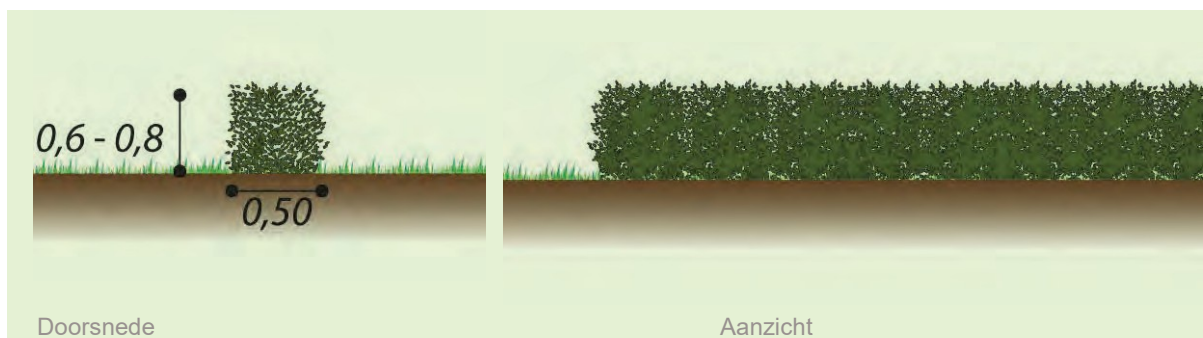
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

10. HAAG

Streefbeeld

Een haag is een vrijliggend, aaneengesloten lijnvormig bermelement van gelijke struiken die periodiek wordt geschoren of geknipt. De beplanting van de haag is inheems en past bij de lokale bodemgesteldheid en waterhuishouding. Belangrijk is dat de haag een monotoon en strak beeld geeft. De maximale hoogte van de haag wordt bepaald door de functie die de haag vervult. Er worden drie hoogte categorieën onderscheiden, maximaal 0,60 meter (l), maximaal 0,80 meter (m) en maximaal 1.80 meter (h).

Locatie

De haag wordt toegepast als lijnvormig element langs wegen en fietspaden, in combinatie met het bermelement gras. De haag wordt toegepast om landschappelijke redenen (inpassing, afscherming) of om verkeerskundige redenen (als ruimtelijke scheider van rijbanen, bochtbegeleider of om verblinding van verkeer op parallelwegen, zijwegen, fietspaden of hoofdrijbaan tegen te gaan).

De haag is in veel gevallen geplaatst op locaties waar de ruimte in de berm voor andere groene bermelementen ontbreekt. Omdat een vrijstaande strakke haag meestal niet aansluit bij de karakteristieken van het buitengebied, wordt over het algemeen gestreefd naar een zo laag mogelijke hoogte. Dit betekent een maximale hoogte 0,80 meter, mits hiermee de gewenste functie kan worden vervuld. Bij zichthoeken is de haag nooit hoger dan 0,60 meter. Als vanwege verkeerskundige redenen (o.a. verblinding voorkomen) of landschappelijke redenen (afscherming) de haag hoger moet zijn, dan is de hoogte maximaal 1.80 meter.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

De haag wordt minimaal eenmaal per jaar geschoren of gesnoeid.

De haag wordt 2 jaarlijks geïnspecteerd op het streefbeeld. Dit vindt plaats in de zomer.

Aan de hand van de inspectie wordt bepaald of ingegrepen moet worden in de haag om te komen tot het streefbeeld.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscodes Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Werkzaamheden worden pas uitgevoerd als het element niet meer aan het streefbeeld voldoet.

Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem; de maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Ongewenste soorten periodiek verwijderen.

Het snoeihout wordt afgevoerd.

Cosmetische randvoorwaarden

Zwerfvuil wordt periodiek verwijderd.

Bladeren worden onder de haag in gazon verwijderd na de herfstperiode.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

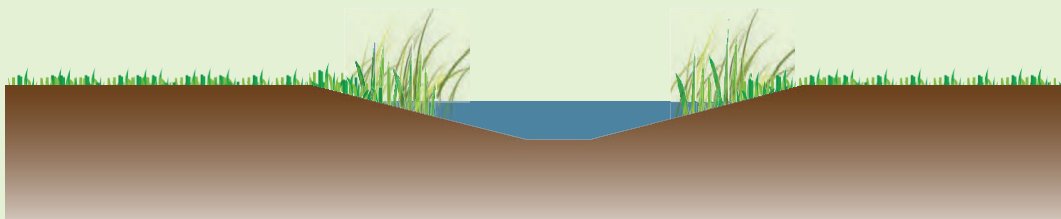
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

11. WATERGANG IN EIGENDOM

Streefbeeld

Het element bestaat uit een traditioneel beheerde sloot waarbij geen verlandingbegroeiing of ontwikkelde oevervegetatie aanwezig is. De aanwezige vegetatie bestaat uit een korte grasvegetatie.

Impressie

Locatie

Het bermelement is een losstaand element met een duidelijke waterafvoerende functie en wordt toegepast in de bermen parallel aan fietspaden en wegen.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het maaien van de oevers inclusief bodem wordt eens per jaar uitgevoerd waarbij ook de bodem wordt uitgemaaid.

Het maaisel wordt afgevoerd.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscodex Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

De vegetatie van oevers, bodem en dammen wordt eens per jaar in de herfst gemaaid.

Periodiek wordt het element gebaggerd en hergeprofileerd.

Het element is vrij van houtige gewassen.

Duikers zijn het gehele jaar schoon en vrij doorstroombaar.

Er mag geen bagger of slootspecie op het element worden verwerkt, of achter blijven.

Vrijkomende materialen in één werkgang afvoeren.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.
Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

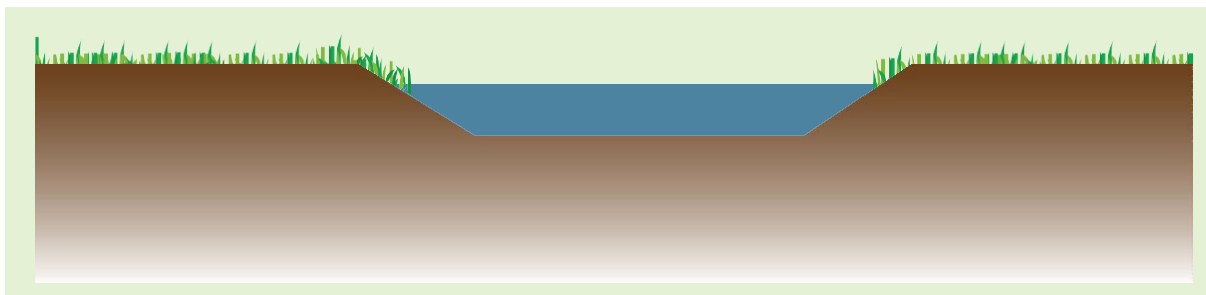
Kalender

Kalender schonen van poelen	het natte profiel											
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Amfibieën												
Kwetsbare periode												

12. WATERGANG VAN WATERSCHAP

Streefbeeld

Het element bestaat uit een traditioneel beheerde sloot waarbij geen verladingbegroeiing of ontwikkelde oevervegetatie aanwezig is. De aanwezige vegetatie bestaat uit een korte grasvegetatie. Het element is in eigendom van het plaatselijk regerende waterschap waarbij de Keur van het betreffende waterschap wordt gehanteerd.

Locatie

Het bermelement is een losstaand element met een duidelijke waterafvoerende functie en wordt toegepast in de bermen parallel aan fietspaden en wegen.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Tijdens de schouw controleert het waterschap of het water in de vaarten, tochten, kavelsloten en wegsloten goed kan doorstromen. Rommel in de sloot, dichtbegroeide oevers of duikers die niet schoon zijn, kunnen ervoor zorgen dat de noodzakelijke aan- en/of afvoer van water wordt belemmerd. De laatste jaren zijn wateroverlastproblemen als gevolg van extreme neerslag in Nederland ook in Brabant toegenomen. Het is daarom van belang dat het onderhoud van watergangen tijdig uitgevoerd wordt.

De bodem en de taluds moeten twee keer per jaar zijn gemaaid, dan wel vrij zijn van begroeiing.

Op basis van de Keur van het waterschap is er een ontvangstplicht van het maaisel en slootspecie.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

In de legger watergangen van het regerende waterschap is vastgesteld en aangegeven wie onderhoudsplichtig is voor het onderhoud van de watergang.

Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

De vegetatie wordt twee keer per jaar gemaaid. Voorjaar en najaar.

Het gemaaide dient te worden afgevoerd.

Periodiek wordt het element gebaggerd en hergeprofileerd.
 Duikers en dammen moeten goed doorstroombaar zijn, geen belemmeringen.
 Slechte weersomstandigheden zijn geen reden voor uitstel van de onderhoudswerkzaamheden.
 Het element is vrij van houtige gewassen.
 Bij het schonen of baggeren van de watergang mag niet met een maaikorf langs de oever worden geschraapt.
 Er mag geen bagger of slootspecie op het element worden verwerkt.
 Vrijkomende materialen in één werkgang afvoeren.
 Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insparing bedraagt hierbij 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.
 Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

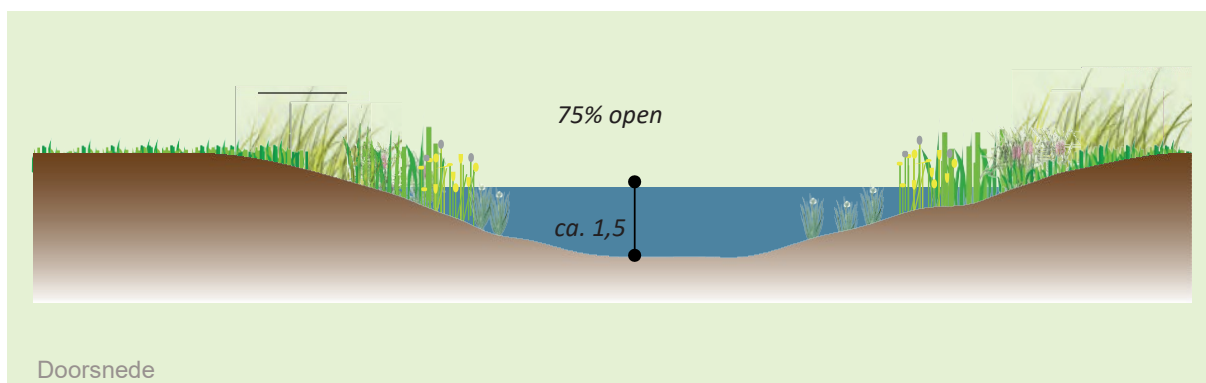
Kalender

Kalender schonen van poelen	het natte profiel											
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Amfibieën												
Kwetsbare periode												

13. WATERPARTIJ (O.A. POEL EN WADI)

Streefbeeld

Een poel of wadi is een geïsoleerd stilstaand water dat gevoed wordt door grond- en regenwater. De poel heeft een rijke oevervegetatie die bestaat uit lage en hoge water- en moerasplanten. Rondom de poel, maar vooral op de noordoever, komen soms houtige gewassen voor. Het natte oppervlak van de poel heeft minimaal 75% instraling van de zon. De gewenste diepte van een poel is c.a. 1.50m

Locatie

De poelen en wadi's sluiten aan op de ecologische milieus en zijn een op zich zelf staand los element. De poelen en wadi's hebben zowel een waterbufferende als een ecologische functie.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het element wordt ieder jaar geïnspecteerd op het streefbeeld. Als de poel niet meer voldoet aan het streefbeeld wordt er ingegrepen. Het gaat hierbij vooral om de instraling van de zon in de poel.

Het maaien van de oever wordt eens per twee jaar uitgevoerd. Hierbij wordt gefaseerd gemaaid waarbij nooit meer dan 50 % van de vegetatie in een keer wordt verwijderd.

Het grootste deel en met uitzondering van het noordelijke deel van de oevers van het element wordt vrijgehouden van houtige gewassen.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

De ecologische functie in stand houden.

Het element wordt 1 x per jaar in de maand juli geïnspecteerd.

Baggerwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

De oevers worden 1 keer per jaar gefaseerd (50%) gemaaid in de periode na 15 augustus.

Als het wateroppervlak door begroeiing voor 50% is gesloten, wordt maximaal $\frac{3}{4}$ deel van het begroeide deel in september geschoond.

Als door slib of bagger het element voor 50% is verontdiept, wordt maximaal $\frac{3}{4}$ deel van het element in september of oktober gebaggerd.

Het grootste deel van de oevers van de poel wordt vrijgehouden van houtige beplanting. Eventueel is een houtige beplanting op de noordoever toegestaan. Minimaal 75% van het natte oppervlakte moet instraling hebben van de zon.

Er mogen geen vissen of anderzijds dieren (eenden en ganzen) worden uitgezet.

De vrijgekomen materialen blijven minimaal 4 dagen liggen om fauna een kans te geven terug te keren naar de poel. Uiterlijk na 7 dagen worden de materialen afgevoerd.

Bij het schonen of baggeren mag niet met een maaikorf langs de oever worden geschraapt.

Er mag geen bagger op het element worden verwerkt.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Het element is vrij van zwerfvuil.

Er is voldoende zicht op de poel.

Referentiefoto

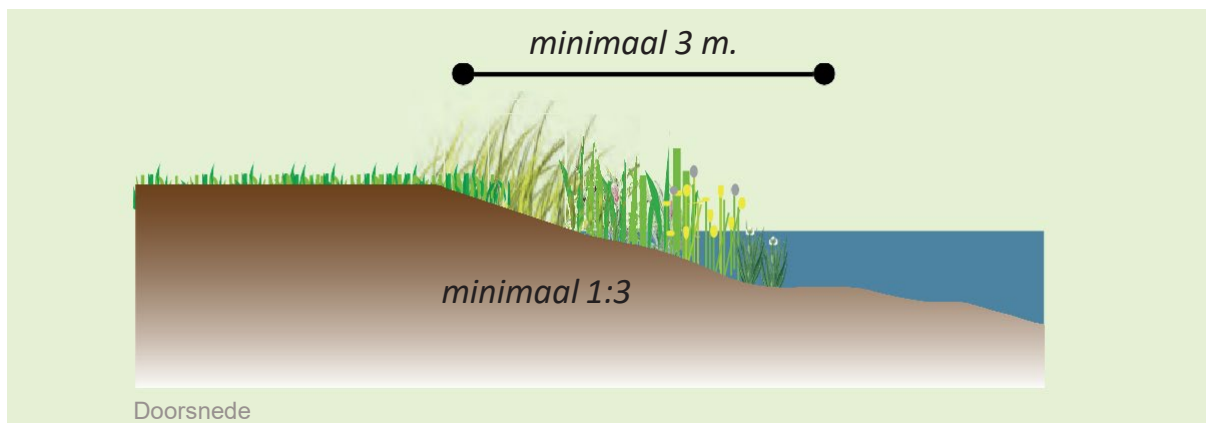
Kalender

Kalender schonen van poelen	het natte profiel											
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Amfibieën												
Kwetsbare periode												

14. NATUURVRIENDELIJKE OEVER, KRUIDENRIJK

Streefbeeld

De oever kenmerkt zich door een flauw talud begroeid met een ruigte van inheemse oeverplanten en kruiden. De natuurvriendelijke oever heeft als doel de ecologische waarde te versterken langs oevers van wateren. Een natuurvriendelijke oever heeft een flauw talud van minimaal 3 meter breed met een verhouding van minimaal 1:3.

Locatie

Natuurvriendelijke oevers worden toegepast voor de beleving van een kleurrijke watergang en voor de versterking van de ecologische waarden. Op de plekken waar grazige vegetaties aan de oever grenzen wordt er gestreefd naar een kruidenrijke natuurvriendelijke oever. Kruidenrijke oevers worden toegepast waar het een ecologische meerwaarde kan zijn in de omgeving.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

De natuurvriendelijke oever wordt minimaal eens per 2 jaar en maximaal eens per jaar gemaaid waarna het maaisel wordt afgevoerd. Het maaien en afvoeren mag hierbij niet in één werkgang gebeuren.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.
Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

De vegetatie wordt eens per twee jaar in de periode na 15 augustus gemaaid, waarna het maaisel wordt afgevoerd.
Er wordt gefaseerd gemaaid, per keer wordt 50% gemaaid.
De vrijgekomen materialen blijven minimaal 4 dagen liggen om fauna een kans te geven terug te keren naar de watergang. Na uiterlijk 7 dagen worden de materialen afgevoerd.
Het element is vrij van houtige gewassen.

Er mag geen bagger of slootspecie op het element worden verwerkt.
 Geen beschadiging aan de oever.
 Het element is vrij van zwerfvuil.
 Het maaien en afvoeren wordt uitgevoerd in een droge periode.
 Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximale toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.
 Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

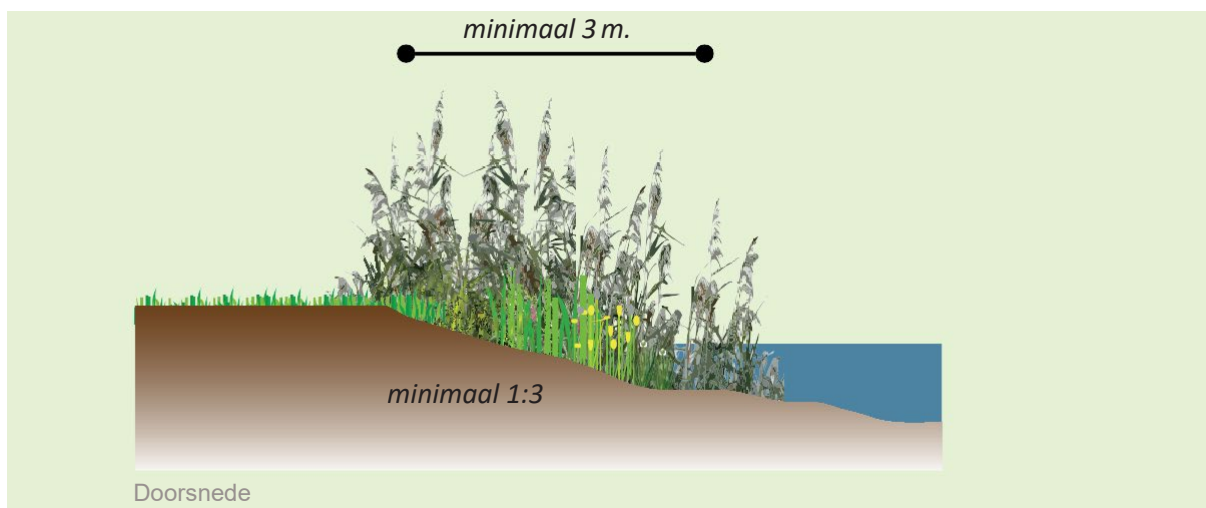
Kalender

Kalender schone van poelen	het natte profiel											
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Amfibieën												
Kwetsbare periode												

15. NATUURVRIENDELIJKE OEVER MET RIETVEGETATIE

Streefbeeld

De oever kenmerkt zich door een gevarieerde vegetatie van oever-, moeras- en waterplanten met daarbij een begroeiing van overjarig riet. De oever heeft een gevarieerde lijn waardoor variatie in de beplanting ontstaat. De natuurvriendelijke oever heeft als doel de ecologische waarde te versterken langs oevers van wateren. Een natuurvriendelijke oever heeft een flauw talud van minimaal 3 meter breed met een verhouding van minimaal 1:3.

Locatie

Natuurvriendelijke oevers worden toegepast voor de versterking van de ecologische waarden en kunnen worden toegepast landswatergangen, maar ook bij wadi's en plasdras situaties.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het maaien van de oever wordt eens per drie jaar uitgevoerd. Hierbij wordt gefaseerd gemaaid (niet meer dan 30% van de vegetatie per jaar).

Technische randvoorwaarden

- Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
- Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.
- Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

- De vegetatie wordt eens per drie jaar in de herfst gemaaid.
- Er wordt gefaseerd gemaaid, per jaar wordt 30% gemaaid.
- De vrijgekomen materialen blijven minimaal 4 dagen liggen om fauna een kans te geven terug te keren naar de watergang. Na uiterlijk 7 dagen worden de materialen afgevoerd.
- Het element is vrij van houtige gewassen.
- Bij het schonen of baggeren van de watergang niet met een maaikorf langs de oever schrapen.

Er mag geen bagger of slootspecie op het element worden verwerkt.

Het maaien en afvoeren wordt uitgevoerd in een droge periode.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

Kalender

Kalender schonen van poelen <i>het natte profiel</i>												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Amfibieën												
Kwetsbare periode												

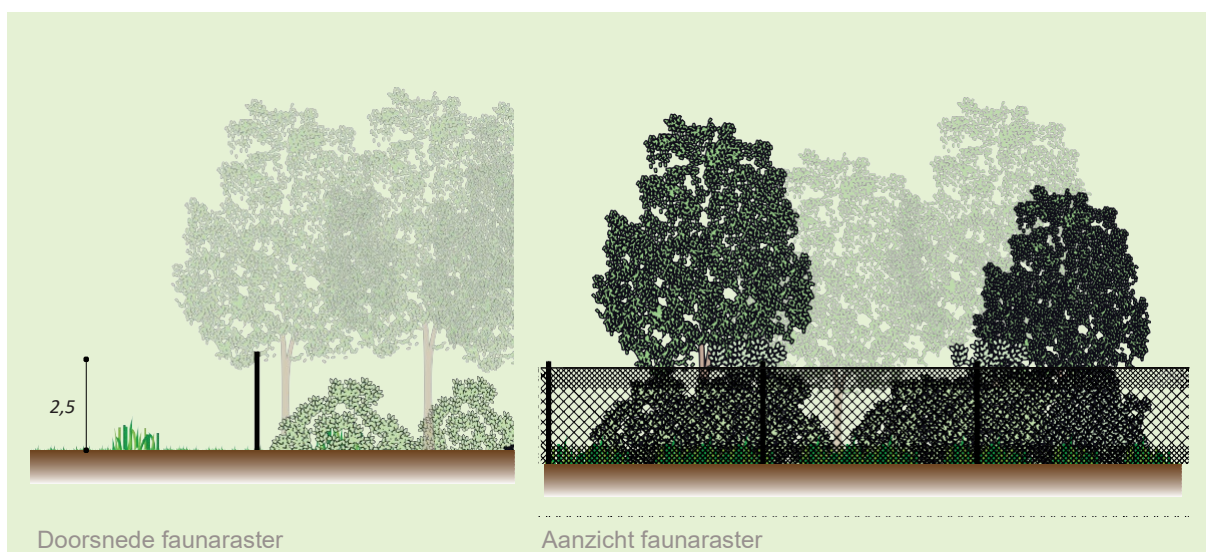
16. FAUNAVOORZIENINGEN

Streefbeeld en functionaliteit

Faunavorzieningen zijn voorzieningen die dieren helpen en begeleiden om wegen veilig te kruisen of om dieren te verhinderen met de weg in aanraking te komen. Faunavorzieningen zijn te verdelen in faunapassages, faunawerende voorzieningen en faunaverblijfplaatsen.

Faunapassages

Faunapassages vormen een droge verbinding tussen twee gebieden die aan weerszijden van de weg liggen. Er zijn hierbij tunnels voor amfibieën, dassen, kleine en grote zoogdieren. Een tunnel heeft een begeleidend raster dat zoveel mogelijk door beplanting bedekt uit het zicht wordt

geplaatst.

Locatie

De faunapassages worden toegepast op die plaatsen waar dit vanuit verkeersveiligheid en ecologisch oogpunt noodzakelijk is. De passages moeten aansluiten op bestaande looproutes van dieren

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

In standhouden van de faunapassage.

Het periodiek inspecteren van de faunapassages op functionaliteit, calamiteiten, vandalisme, en eventueel schade door maaierwerkzaamheden.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscodes Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

De faunapassages worden minimaal eens per drie maanden geïnspecteerd op functionaliteit, calamiteiten, vandalisme en eventuele schade na het maaien.

Na het maaien langs, om of in de faunapassages wordt de voorziening geïnspecteerd op schade of gebreken. Dit geldt ook bij calamiteiten als schaderijdingen of stormen.

De faunapassages moeten vrij zijn van water, zwerfvuil en obstakels die de doorgang of het functioneren kunnen belemmeren.

De begeleidende en dekkinggevende beplanting bij de ingang van tunnels moet in stand blijven, maar mag de toegang niet belemmeren. Dit geldt ook voor de beplantingen langs de begeleidende rasters. De rasters moeten vrij zijn van beplanting.

Alle onderdelen zoals inspectieputten, lichtkokers of grindkoffers moeten worden gecontroleerd en vrijgemaakt van zand, blad, afval, overmatig water en overmatige beplanting.

Bij faunaverkeersslachtoffers in de omgeving van de faunapassage wordt nader onderzoek gedaan na de mogelijke oorzaak van de aanrijding. Dit om het functioneren van de passage te toetsen.

Werkzaamheden vinden niet plaats in de periode waarin de passages intensief worden gebruikt, zoals gedurende de voor- en najaarstrek of paartijd.

Bij onderhoudswerkzaamheden moet rekening worden gehouden met het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet is hierop van toepassing.

Cosmetische randvoorwaarden

De begeleidende in het zicht liggende rasters zijn het gehele jaar heel, schoon en functioneel.

Het element is vrij van zwerfvuil.

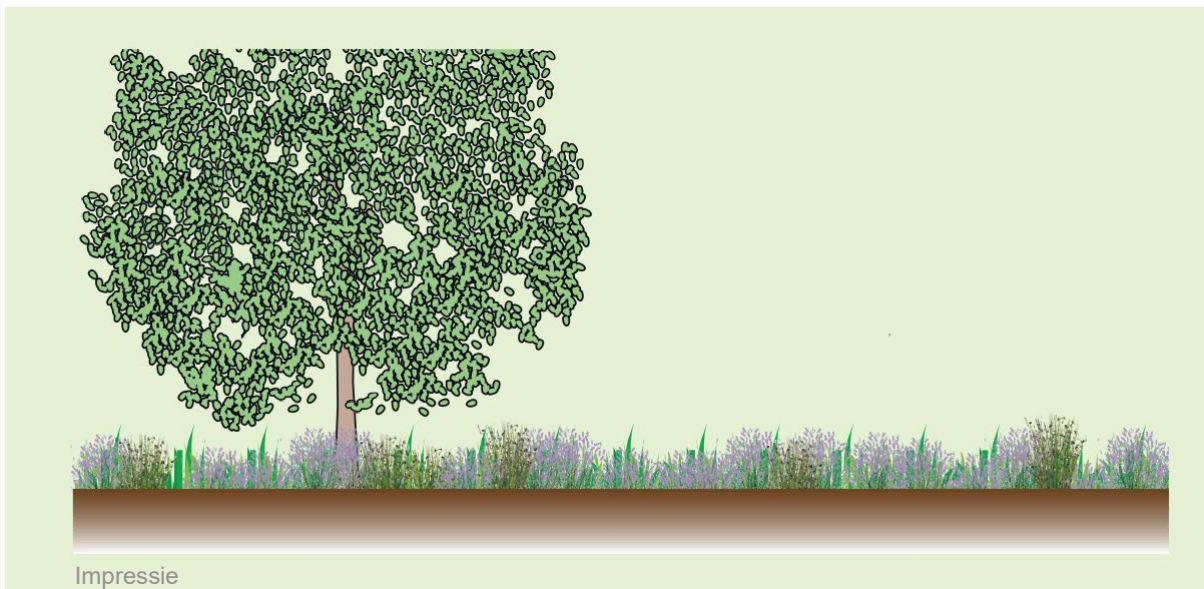

Referentiefoto

17. HEIDEVEGETATIE

Streefbeeld

De heidevegetatie is een schrale vegetatie die voornamelijk voorkomt op zeer droge en schrale zandgronden. De vegetatie bestaat voor 70 % uit daadwerkelijke heide begroeiing met daarnaast voornamelijk grassen. In de heide vegetatie komen verspreidt staand bomen voor met een solitair karakter. Deze bomen bestaan uitsluitend uit berk, grove den en zomer eik.

Locatie

Het bermelement wordt toegepast waarin de berm aansluit op de milieuomstandigheden van zijn omgeving. Hierbij draagt de berm bij aan de landschappelijke- en ecologische functie van het gebied.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

In stand houden van het element.

Inspectie op streefbeeld en randvoorwaarden.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscade Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Er wordt jaarlijks gefaseerd gemaaid, waarbij per keer roulerend 20% van de gehele vegetatie wordt gemaaid. Dit betekent dat om de vijf jaar de gehele vegetatie is gemaaid.

De vrijgekomen materialen worden afgevoerd.

Het element is vrij van houtige gewassen.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Het maaien en afvoeren wordt uitgevoerd in een droge periode.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Als de vegetatie niet meer aan het streefbeeld (nog maar 40% heide aanwezig is) voldoet door sterke vergrassing of verruiging dan wordt de vegetatie gefaseerd vaksgewijs geplagd waarbij niet meer dan 30% van de vegetatie wordt bewerkt.

Cosmetische randvoorwaarden

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

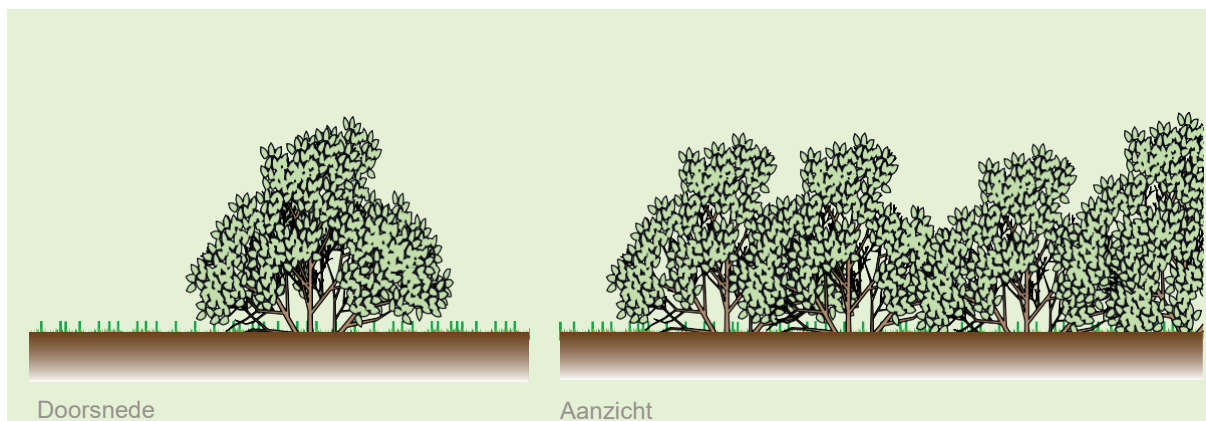
Kalender

Kalender plaggen, chopperen, maaien en strooisel vegen van heide													
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	
Zoogdieren													
Broedvogels													
Reptielen													
Amfibieën													
Vaatplanten													
Insecten (vlinders)													
Kwetsbare periode													

18. HEESTERBEPLANTING

Streefbeeld

De heesterbeplanting en vaste planten zijn een sierbeplanting dat wordt toegepast ter verfraaiing en aankleding van gebouwen, kunstwerken, rotondes en entrees. De beplanting bestaat zowel uit inheemse als uitheemse houtige of kruidachtige gewassen.

Locatie

Het element wordt toegepast ter verfraaiing en aankleding binnen het stedelijk gebied.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het element wordt periodiek onderhouden door ongewenste onkruiden te verwijderen.

Het element is het gehele jaar representatief.

In stand houden van element.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

De maximale bodembedekking door onkruidbegroeiing: 40%.

De maximale hoogte onkruidbegroeiing: 0,30m.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

De vegetatie wordt periodiek onderhouden door ongewenste soorten te verwijderen.

De vrijgekomen materialen worden afgevoerd.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Onkruidvrij maken gebeurd in een droge periode.

Na de herfst worden bladeren uit het element verwijderd.

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Het element is het gehele jaar representatief.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

19. SOLITAIRE BOMEN EN BOOMGROEPEN

Streefbeeld

Solitaire bomen of boomgroepen zijn bomen die solitair of gezamenlijk uit kunnen groeien tot hun natuurlijke habitus en staan daardoor vrij in het landschap. De bomen bestaan uit inheemse boomsoorten. In een boomgroep kan elke boom minimaal aan één zijde vrijuit groeien.

Locatie

Een solitaire boom of boomgroep kan worden toegepast op plaatsen waar deze vrijuit kunnen groeien.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Elke 2 jaar wordt een VTA- controle uitgevoerd. Aan de hand van de uitkomsten van de VTA- controle worden verdere maatregelen genomen.

Afgevallen takken worden opgeruimd en afgevoerd.

Na de herfst worden de afgevallen bladeren verwijderd en afgevoerd.

Technische randvoorwaarden

Bomen moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden. Elke drie jaar (of eenmaal per jaar, afhankelijk van de gezondheid van de boom) wordt er een VTA-controle uitgevoerd op de bomen.

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Gedragscade Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Dood hout in de kruinen van bomen worden periodiek verwijderd.

Er mogen geen zieke, (half)dode en meer dan 50% beschadigde bomen staan.

Wortels mogen de aanliggende verhardingen niet meer opdrukken dan 2 cm.

Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Bomen moeten uit kunnen groeien tot hun natuurlijke habitus.

Het tak- en tophout afvoeren.

Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

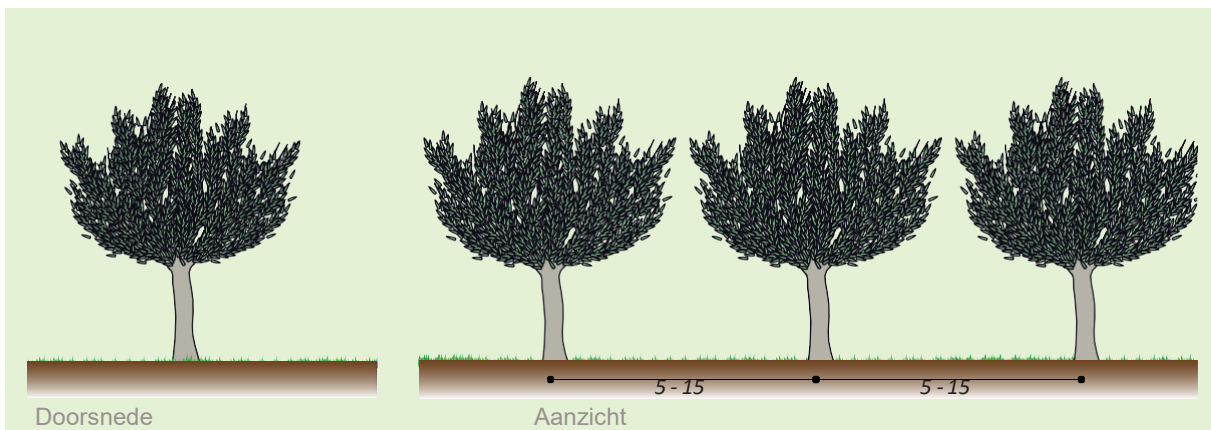
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

20. KNOTBOMEN

Streefbeeld

De knotboom bestaat uit een stam met op ongeveer 1,80 meter hoogte een knot die bestaat uit uitgelopen loten. Deze loten worden periodiek afgezet waardoor de knot in stand wordt gehouden. Een knotboom heeft een cultuurhistorische achtergrond. Het vrijkomende hout van het afzetten van de loten op de knot werd vroeger als geriefhout gebruikt. De uitgelopen loten zijn nooit dikker dan 8 centimeter in doorsnede. De knotbomen kunnen vrijuit groeien en worden niet belemmerd door aangrenzende groenelementen. Onder de knotbomen is altijd een vegetatie van grassen en kruiden die periodiek wordt gemaaid. De knotbomen bestaan uit wilgensoorten, essen en elzen.

Locatie

Een knotboom kan worden toegepast op plaatsen waar deze vrijuit kunnen groeien. Dit kan solitair of in een lijn.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

De bomen worden elke 3-4 jaar geknot aan het eind van de winter. Tijdens de knotronde worden de bomen tevens gecontroleerd op vitaliteit.

De takken worden teruggesnoeid tot ongeveer 10 centimeter boven het stamhoofd.

Vrijkomend snoeihout wordt afgevoerd.

De onder de knotbomen aanwezig grasvegetatie wordt minimaal een keer per jaar gemaaid. Dit gebeurt voor de winter zodat er in de winter en het vroege voorjaar een korte vegetatie is onder de knotbomen.

De knotbomen kunnen vrij groeien. Dit betekent dat de aangrenzende houtige gewassen voldoende zijn teruggesnoeid (zie streefbeeld).

Afgevallen takken worden opgeruimd en afgevoerd.

Technische randvoorwaarden

Bomen moeten veilig zijn (zorgplicht), en op de juiste wijze gesnoeid worden. Elke drie jaar (of eenmaal per jaar, afhankelijk van de gezondheid van de boom) wordt er een VTA-controle uitgevoerd op de bomen.

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden.
 Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.
 Gedragscode Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet.

Functionele randvoorwaarden

Dood hout in de kruinen van bomen worden periodiek verwijderd.
 Er mogen geen zieke, (half)dode en meer dan 50% beschadigde bomen staan.
 Wortels mogen de aanliggende verhardingen niet meer opdrukken dan 2 cm.
 Het te gebruiken materieel voor werkzaamheden wordt aangepast aan de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hier 20 mm.

Cosmetische randvoorwaarden

Bomen moeten uit kunnen groeien tot hun natuurlijke habitus.
 Het tak- en tophout afvoeren.
 Het element is vrij van zwerfvuil.

Referentiefoto

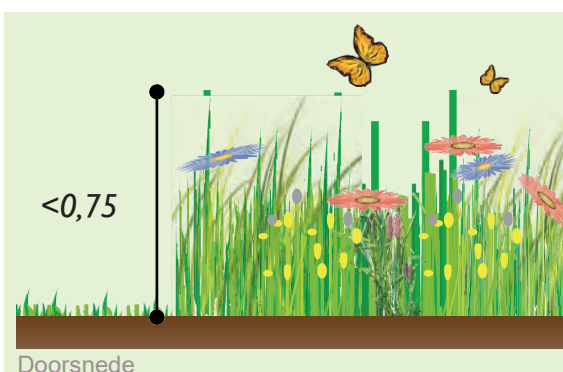
Kalender

Kalender omzagen en afzetten van houtige gewassen												
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

21. VLINDERRIJKE BERM

Streefbeeld

Een kruidenrijke vlindervriendelijk berm bestaat uit een grasvegetatie op droge en natte gronden, waarin wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke botanische waarde en variatie. De berm heeft tot en met juni een lang gewas waarin de meeste grassen en kruiden uit kunnen groeien tot en met het stadium van de zaadzetting. Het gewas van de vegetatie wordt twee keer per jaar gemaaid waarna het maaisel wordt afgevoerd. De berm heeft in de winterperiode een korte vegetatie. De berm ligt minimaal 3 meter van de weg en heeft een minimale breedte van 10 meter en een minimale oppervlakte van 1000m². De berm is over de gehele oppervlakte zonbeschenen. In een ideale situatie wordt de berm gecombineerd met een ruigte en struweel.

Locatie

De vegetatie zal aansluiten op de ecologische milieus van zijn omgeving. De berm kan worden toegepast op die plaatsen waar het streefbeeld toepasbaar is.

Gidssoorten en begeleidende soorten voor een droge kruidenrijke berm

Gidssoorten: hooibeestje

Begeleidende soorten: icarusblauwtje, bruin zandoogje, kleine vuurvlinder, snortikker en ratelaar (sprinkhanen).

Gidssoorten en begeleidende soorten voor een nat kruidenrijke berm

Gidssoorten: oranjeipje

Begeleidende soorten: groot dikkopje, landkaartje, klein geaderd witje, kustsprinkhaan, zeggedoorntje.

Beheer

Reguliere beheermaatregelen

Het beheer bestaat uit het gefaseerd maaien en afvoeren van de kruidenvegetatie dat minimaal twee keer per jaar gebeurt. Hierbij wordt ook rond de obstakels en bomen gemaaid. In de eerste maaibeurt (15 juni) wordt het maaisel minimaal één maal gekeerd en binnen 4 dagen afgevoerd. Bij deze werkgang krijgen de aanwezige zaden in het maaisel de kans uit te vallen op de bodem.

De tweede maaibeurt is begin september. Bij deze maaibeurt wordt het maaisel ook één maal gekeerd en binnen vier dagen afgevoerd;

Na de herfstperiode worden gevallen bladeren geruimd. Dit gebeurt in ieder geval direct na de val van de laatste bladeren.

Technische randvoorwaarden

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden;

Gedragscodes Provinciale infrastructuur i.h.k.v. de Flora- en faunawet;

Controle op streefbeeld en randvoorwaarden.

Functionele randvoorwaarden

Er wordt gefaseerd gemaaid waarbij 10% van de vegetatie steeds blijft staan;

Er wordt voor de eerste keer rond 15 juni gemaaid;

Het maaisel wordt afgevoerd;

Ongewenste soorten, o.a. akkerdistel en Jacobskruiskruid mogen als individuele soort gemaaid worden in de periode voor 15 juni;

Na de herfst worden de gevallen bladeren van het element verwijderd;

Het element heeft in de winter een korte vegetatie;

Het element is vrij van zwerfvuil;

Het maaien en afvoeren wordt uitgevoerd in een droge periode;

Binnen 0,50 meter van bomen wordt niet machinaal gemaaid;

Er wordt met materieel gewerkt dat evenredig is met de draagkracht van de bodem. De maximaal toegestane insporing bedraagt hierbij 20 mm;

Voormaaian van de obstakels, zonder deze te beschadigen.

Cosmetische randvoorwaarden

Eventueel snoeihout en afgevallen takken van bomen dienen te worden opgeruimd en afgevoerd;

De aanwezige verkeerstechnische voorzieningen zoals bebording zijn het gehele jaar schoon, heel en veilig;

Het element is vrij van zwerfvuil.

Kalender

Kalender beheer bijzonder gras- riet- en hooilanden													
optimaal, ja mits, nee tenzij	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	
Zoogdieren													
Broedvogels													
Reptielen													
Amfibieën													
Insecten													
Vaatplanten													
Kwetsbare periode													

Colofon

De pilot Groenbeheerplan Noord-Brabant is een uitgave van Eelerwoude.

Projectgegevens:

Project: 4474

Bestandsnaam: 110714_4474_sjrfg_bijlage-bermelementen.indd

Projectteam Eelerwoude:

Projectleider: Francien van Gils

Beheerder: Jos Koopmans

Ontwerper: Francien van Gils

Ontwerper: Sijtse Jan Roeters

Projectsecretaresse: Josee Gijsbers

Eelerwoude heeft vestigingen in Goor, Oosterwolde (Fr), Vorstenbosch en Bilthoven.

© Eelerwoude 2010, niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van Eelerwoude, Mossendamsdwarsweg 3, 7470 AB Goor.

www.eelerwoude.nl